

WAT
&
HOE

AFRIKAANS

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

**incl.
woordenlijst**
AFRIKAANS - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- AFRIKAANS

IN SAMENWERKING MET
vanDale

Inhoud

Woord vooraf 6

- 1 Handig om te weten... 7**
 - 1.1 Beknopte grammatica 7
 - 1.2 Uitspraak 10
 - 1.3 Handige rijtjes 11
 - 1.4 Datum, tijd en getallen 17
 - 1.5 Persoonlijke gegevens 25

- 2 Praktische zaken 27**
 - 2.1 Bank 27
 - 2.2 Post 28
 - 2.3 Telefoon 29
 - 2.4 Internet 33
 - 2.5 Foto en video 34
 - 2.6 Het weer 36
 - 2.7 Veiligheid 38

- 3 Ontmoetingen 40**
 - 3.1 Algemeen 40
 - 3.2 Iemand aanspreken 41
 - 3.3 Zich voorstellen 43
 - 3.4 Elkaar begrijpen 49
 - 3.5 Hobby's 50
 - 3.6 Een mening geven 51
 - 3.7 Een compliment geven 53
 - 3.8 Iets aanbieden 53
 - 3.9 Uitnodigen 54
 - 3.10 Iets afspreken 55
 - 3.11 Iemand versieren 56
 - 3.12 Afscheid nemen 58

- 4 Onderweg 62**
 - 4.1 De weg vragen 62
 - 4.2 Douane 65
 - 4.3 Bagage 67
 - 4.4 De auto 68
 - 4.5 Verkeersborden 68
 - 4.6 Het benzinstation 69
 - 4.7 Pech en reparaties 72

- 4.8 De fiets 74
- 4.9 Vervoermiddel huren 75
- 4.10 Liften 79
- 4.11 Inlichtingen 80
- 4.12 Openbaar vervoer 82

- 5 Overnachten 91**
- 5.1 Accommodatie zoeken 91
- 5.2 Bij de receptie 92
- 5.3 Kamperen 93
- 5.4 Hotel/appartement/huisje 97
- 5.5 Klachten 100
- 5.6 Vertrek 101

- 6 Eropuit 103**
- 6.1 Bezienswaardigheden 103
- 6.2 Sport en recreatie 106
- 6.3 Aan het water 107
- 6.4 In de sneeuw 110
- 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 111
- 6.6 Fitness en wellness 112

- 7 Winkelen 114**
- 7.1 Algemeen 115
- 7.2 Levensmiddelen 117
- 7.3 Kleding en schoenen 118
- 7.4 Kapper 120
- 7.5 Afrekenen 122

- 8 Eten en uitgaan 124**
- 8.1 In het restaurant 124
- 8.2 Bestellen 125
- 8.3 Klachten 134
- 8.4 Afrekenen 135
- 8.5 Uitgaan 136
- 8.6 Kaartjes reserveren 138

- 9 Gezondheid 140**
- 9.1 De dokter roepen 140
- 9.2 Klachten van de patiënt 140
- 9.3 Het consult 144
- 9.4 Recept en voorschriften 148
- 9.5 De tandarts 150

10 In moeilijkheden	152
10.1 Om hulp vragen	152
10.2 Ongelukken	153
10.3 Er is iemand vermist	155
10.4 Verlies en diefstal	156
10.5 Aanranding	157
10.6 De politie	158

Woordenlijsten	160
Nederlands – Afrikaans	160
Afrikaans – Nederlands	215

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

In het Afrikaans is het bepaalde lidwoord *die*, ongeacht het geslacht van het zelfstandig naamwoord dat erop volgt. De Nederlandse bepaalde lidwoorden ‘de’ en ‘het’ worden in het Afrikaans allebei *die*. Het onbepaalde lidwoord ‘een’ wordt in het Afrikaans ‘n [ə]. Het meervoud van de meeste woorden wordt gevormd door een *s* of een *e* achter het zelfstandig naamwoord te plaatsen: *museum-museums*, *trein-treine*. Net als in het Nederlands verdubbelt in het geschreven Afrikaans vaak de laatste medeklinker, om te voorkomen dat de klank lang wordt uitgesproken *hotel-hotelle*. Op dezelfde manier als in het Nederlands verandert bij sommige woorden de klank in het meervoud: *stad-stede*, *skip-skepe*. Als het oorspronkelijke Nederlandse woord op een *t* eindigt, komt die *t* in het meervoud terug: *nag-nagte* (*nacht*). Enkele woorden krijgen *-ers* als meervoud: *kind-kinders*, *goed-goeters* (ding-dingen, spulletjes). De Nederlandse aanwijzende voornaamwoorden ‘dit’, ‘deze’, ‘die’ en ‘dat’ zijn: *hierdie* (deze, dit) en *daardie* (die en dat). *Daardie* wordt in informeel taalgebruik vaak daai: *hierdie vrou*, *daardie man*, *daai kind*. *Dit* wordt in het Afrikaans gebruikt voor onpersoonlijke werkwoorden bijvoorbeeld: *dit reën* (het regent) en *dit kraak op solder* (het kraakt op zolder).

• Het werkwoord

Werkwoorden worden in het Afrikaans vrijwel allemaal zeer regelmatig vervoegd. In de tegenwoordige tijd zijn alle vervoegingen hetzelfde als de infinitief (het hele werkwoord, de onbepaalde wijs).

ik werk	ek werk
jij werkt	ji werk
hij/zij werkt	hy/sy werk
wij werken	ons werk
jullie werken	julle werk
zij werken	hulle werk

Uitzonderingen zijn *hê* (hebben), dat voor alle personen wordt vervoegd als *het*, en *wees* (zijn) dat voor alle personen wordt vervoegd als *is*.

Na een hulpwerkwoord, wordt bij *hê* en *wees* de infinitiefvorm gebruikt: *Ek wil hierdie motor hê* (ik wil deze auto hebben). *Dit kan nie wees nie!* (Dat bestaat niet!)

Wederkerende werkwoorden

Wederkerende werkwoorden zijn werkwoorden waarbij in het Nederlands ‘zich’ of een ander wederkerend voornaamwoord wordt gebruikt. Werkwoorden die in het Nederlands wederkerend zijn, zijn dit vrijwel altijd ook in het Afrikaans, maar in plaats van ‘zich’ wordt bij *hy hom* gebruikt, bij *sy haar* bij *hulle hulle* en bij *julle julle*. ‘Hij verspreekt zich’ is: *hy verspreek hom*, ‘zij wast zich’: *sy was haar*, ‘zij scheren zich’: *hulle skeer hulle*, ‘jullie scheren je’, *julle skeer julle*. De overige vormen zijn: *ek skaam my* (ik schaam me), *jy verspreek jou* (je verspreekt je), en *ons was ons* (wij wassen ons).

• De vragende vorm

De vragende vorm is hetzelfde als in het Nederlands. Van *jy koop die kaartjies* (Jij koopt de kaartjes) is de vragende vorm *Koop jy die kaartjies?* Het is voor (zelfs volwassen) kinderen gebruikelijk om vragen indirect te stellen aan hun ouders, en aan beduidend oudere personen *Sal ma die kaartjies koop?* (Koopt u de kaartjes (moeder)?). Dezelfde indirecte vorm wordt ook door winkelpersoneel gebruikt: *Sal mevrou die kaartjies kontant of met 'n kredietkaart betaal?* (Betaalt u de kaartjes contant of met een creditcard?)

• De ontkenning

De ontkenning wordt in het Afrikaans gevormd door *nie* achter het werkwoord te plaatsen: *Ek koop nie* (Ik koop niet). Zinnen met een voorwerp krijgen een samengestelde ontkenning. *Nie* wordt dan dubbel gebruikt, de eerste keer na het werkwoord, en de tweede keer altijd aan het einde van de zin: *Ek koop nie die kaartjies nie* (Ik koop de kaartjes niet). Bij gebruik van een hulpwerkwoord komt de eerste *nie* achter het hulpwerkwoord en de tweede aan het einde van de zin: *Ek sal nie die kaartjies koop nie* (Ik zal de kaartjes niet kopen). Bij een vraag komt de eerste *nie* achter het onderwerp en de tweede, zoals altijd, aan het einde van de zin: *Het jy nie die kaartjies gekoop nie?* (Heb je de kaartjes niet gekocht?) Na woorden die een ontkenning insluiten, zoals *niemand*, *niks* (*niets*) *geen*, *niewaar* (nietwaar), volgt aan het eind van de zin ook *nie*: *Niemand gaan hotel toe nie* (Niemand gaat naar het hotel); *Daar is niks wat ek vir jou kan doen nie* (er is niets wat ik voor jou kan doen); *Nie waar nie?* (nietwaar?)

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Waar kan ek hier iewers 'n bank/wisselkantoor kry?

waar kan ek hier iewers ə bank/wəssəlkantoor kry?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Kan ek hierdie ... hier wissel?

kan ek hierdie ... hier wəssəl?

Kan ik hier pinnen?

Kan ek hier met my kaart geld trek/met my kaart betaal?

kan ek hier met my kaart geld trek/met my kaart bətaal?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Kan ek hier met my kredietkaart geld trek?

kan ek hier met my krədietkaart geld trek?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Hoeveel kommissie moet ek betaal?

hoefel kommissie moet ek bətaal?

Waar moet ik tekenen?

Waar moet ek teken?

waar moet ek teekən?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Kan ek asseblief kleiner note kry?

kan ek assəblief kleinər nootə kry?

Ik zoek een geldautomaat

Ek is op soek na 'n OTM/outoteller?

ek əs op soek naa ə oo-tee-em/ouwtotellər?

Wat is het minimum/maximum?

Wat is die minimum/maksimum bedrag?

wat əs die mieniemum/maksiemum bədrag?

Mag ik ook minder opnemen?

Mag ek ook minder as dit neem?

mag ek ook mēndər as dət neem?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Dit is my bankbesonderhede in Nederland/België

dət əs my bankbəsōndərheedə ən needərland/belgiə

Dit is mijn bankrekeningnummer

Dit is my bankrekeningnummer
dət əs my bankreekənəŋgnommər

Ik wil graag geld wisselen

Ek wil graag geld wissel
ek wəl graag geld wəssəl

euro tegen ...

Euro na ...
euroo naa ...

Wat is de wisselkoers?

Wat is die wisselkoers?
wat əs die wəsselkoers?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?

Kan u my ook 'n bietjie kleingeld gee?
kan u my ook ə biekie kleingeld gee?

Dit klopt niet

Dis nie reg nie
dəs nie reg nie

Teken hier, asseblief

U moet hier tekenen

Voltooi hierdie vorm, asseblief

U moet dit invullen

Mag ek asseblief u paspoort sien?

Mag ik uw paspoort zien?

Mag ek asseblief 'n
 identifikasiedokument sien?

Mag ik uw identiteitsbewijs zien?

Mag ek asseblief u bankkaart sien?

Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

pakkette

pakjes

posseëls

postzegels

Ik ben op zoek naar een postkantoor

Ek is opsoek na 'n poskantoor
ek əs opsoek naa ə poskantoor

Is hier een brievenbus in de buurt?

Is hier 'n briewebus iewers?
əs hier ə briewəbus iewərs?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?

By watter toonbank kan ek geld wissel?
bei watter toonbank kan ek geld wəssəl?

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

- **Dank u wel**

Bedankt/dank u wel

Dankie

dankie

Geen dank/graag gedaan

Dis 'n plesier

dəs ə pləsier

Heel hartelijk dank

Baie dankie

baijə dankie

Erg vriendelijk van u

Dis vriendelik van jou

dəs frjendlək van joww

Het was me een waar genoeg

Ek het dit baie geniet

ek het dət baijə geniet

Dank u voor de moeite

Dankie vir die moeite

dankie fər die moeitə

Dat had u niet moeten doen

Dit was nie nodig nie

dət was nie noodəg nie

Dat zit wel goed, hoor

Dis goed

dəs goed

- **Pardon**

Pardon

Verskoon my

fərskoon my

Sorry!

Jammer!

jammer!

Sorry, ik wist niet dat ...

Jammer, ek het nie geweet dat ... nie

jammər, ek het nie geweet dat ... nie

Neemt u me niet kwalijk

Verskoon my

ferskoon my

Het spijt me

Dit spyt my/Ek is jammer

dət spyt my/ek əs jammər

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

Ek het dit nie opsetlik gedoen nie, dit was 'n ongeluk

ek het dət nie opsetlək gədoen nie, dət was ə ongəluk

Dat geeft niet, hoor

Dis goed/Dit maak nie saak nie

dəs goed/dət maak nie saak nie

Laat maar zitten

Los maar

los maar

Dat kan iedereen overkomen

Dit kan met enigeen gebeur

dət kan met eenəgeen gəbeur

- **Feliciteren en condoleren**

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

Geluk met jou verjaarsdag

gəluk met jouw fərjaarsdag

(Nog) de beste wensen

En die allerbeste toegewens

en die allərbestə toegəwens

Gecondoleerd

My innige medelye

my ɪnnəgə meedəlyjə

Ik vind het heel erg voor u

Ek is baie jammer vir jou

ek əs baijə jammər fər jouw

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Smit

Dag meneer Smit

dag məneer smət

Dag mevrouw Joubert

Dag mevrou Joubert

dag məfrouw joebêr

Hallo Pieter

Hallo, Pieter

hallouw, piətər

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Verskoon my, mag ek u iets vra?

fərskoon my, mag ek u iets vra?

Ik ben de weg kwijt

Ek het verdwaal

ek het fərdwaaal

Weet u een ... in de buurt?

Weet u of daar 'n ... hier iewers is?

weet u of daar ə ... hier iəwərs əs?

Is dit de weg naar ...?

Is dit die pad na ...?

ə s dət die pad naa ...?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Kan jy my sê hoe ek naa ... moet loop/met die fiets moet ry?

kan u my sê hoe ek naa ... moet loop/met die fiets moet ry?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Hoe kom ek die gouste per motor daar?

hoe kom ek die gouwstə per mootər daar?

Hoe kom ik het snelst in ...?

Hoe kom ek die gouste in ...?

hoe kom ek die gouwstə ən ...?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

Hoeveel kilometer is dit nog na ...?

hoefeel kieloometər ə s dət nog naa ...?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Kan u dit op die kaart aanwys?

kan u dət op die kaart aanwys?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

My navigasiesistelsel is stukkend, kan jy vir my sê hoe ek in ... kom?

my nawiegaasiesistelsəl ə s stukkənd, kan jy fər my sê hoe ek ən ... kom?

- **Waar?**

hier/daar

hier/daar

hier/daar

TAALGIDS

AFRIKAANS

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen
op een terrasje? Een
gesprekje aanknopen?
Met deze taalgids kom
je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden
& zinnen
- **Woordenlijst**
Nederlands - Afrikaans
- **Woordenlijst**
Afrikaans - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen
voor **uitspraak**

9 789043 927284

www.kosmosuitgevers.nl

